

Druk nr 417

Warszawa, 18 kwietnia 2002 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-63-02

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy stanowiący realizację Strategii Gospodarczej Rządu SLD-UP-PSL „Przedsiębiorczość-Rozwój-Praca”

- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym.

Projekt ustawy dotyczy pakietu „Przede wszystkim przedsiębiorczość”.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym.

Art. 1.

W ustawie z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994r. Nr 132, poz. 670, z 1995r. Nr 44, poz. 231 i Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996r. Nr 137, poz. 640, z 1997r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076, z 1999r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100, z 2000r. Nr 68, poz. 805 i Nr 105, poz. 1107, z 2001r. Nr 12, poz. 92, Nr 39, poz. 459, Nr 56, poz. 580, Nr 63, poz. 639, Nr 80, poz. 858, Nr 90, poz. 995, Nr 106, poz. 1150 i Nr 122, poz. 1324 oraz z 2002r. Nr 19, poz. 185) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) po pkt 17 dodaje się pkt 17a w brzmieniu:

„17a) małym podatniku - rozumie się przez to podatnika podatku od towarów i usług:

a) u którego wartość sprzedaży towarów, w rozumieniu art. 2 ust. 1 i 3, a także wartość eksportu towarów i usług nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty wyrażonej w złotych, odpowiadającej kwocie 800 000 EURO,

- b) świadczącego usługi komisju - jeżeli wartość sprzedanych towarów nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty, o której mowa w lit. a,
- c) prowadzącego przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzającego funduszami powierniczymi, będącego agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze - jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi, zmniejszona o kwotę podatku, nie przekroczyła kwoty wyrażonej w złotych, odpowiadającej kwocie 30 000 EURO;

przeliczenia kwot wyrażonych w EURO dokonuje się według średniego kursu kursu EURO ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 100 zł,”

- b) w pkt 18 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

„19) Prawie działalności gospodarczej – rozumie się przez to ustawę z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2).”;

- 2) w art. 6 w ust. 1 wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2-10 oraz art. 35 ust. 2a-6” zastępuje się wyrazami „z zastrzeżeniem ust. 2-10 oraz art. 6b i art. 35 ust. 2a-6”;

- 3) po art. 6a dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b. 1. Mały podatnik może wybrać metodę kasową rozliczeń, polegającą na tym, że obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług powstaje z dniem otrzymania całości lub części zapłaty, nie później niż 90 dnia od dnia wydania towaru lub wykonania usługi, z zastrzeżeniem ust. 2, 5 i 6, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu urzędu skarbowego w terminie do końca miesiąca poprzedzającego

okres, za który będzie stosował metodę kasową. Otrzymanie zapłaty w części powoduje powstanie obowiązku podatkowego w tej części.

2. W zakresie czynności, w stosunku do których obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług powstał przed okresem, za który podatnik rozlicza się metodą kasową, obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług nie powstaje w terminie określonym w ust. 1.
3. Mały podatnik może zrezygnować z metody kasowej, nie wcześniej jednak niż po upływie 12 miesięcy, w których rozliczał się tą metodą, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu urzędu skarbowego, w terminie do końca kwartału, w którym stosował tę metodę.
4. Mały podatnik traci prawo do rozliczania podatku metodą kasową, poczynszy od rozliczenia za miesiąc następujący po kwartale, w którym przekroczył kwotę określoną w art. 4 pkt 17a.
5. U podatnika, który zrezygnował z metody kasowej lub utracił prawo do stosowania tej metody, obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług - w stosunku do czynności wykonanych w okresie, kiedy podatnik stosował tę metodę, powstaje w terminie określonym w ust. 1.
6. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów art. 6 ust. 6 - 7a, ust. 8a, ust. 8b pkt 5 - 7 i pkt 14, ust. 9 i 9a oraz art. 6a ust. 6. ”;

4) w art. 10:

a) w ust. 1 wyrazy „ust. 1a i 1b.” zastępuje się wyrazami „ust. 1a - 1 g.”,

b) po ust. 1b dodaje się ust. 1c - 1g w brzmieniu:

„1c. Mali podatnicy, którzy wybrali metodę kasową, składają w urzędzie skarbowym deklaracje podatkowe na potrzeby   podatku od towarów i usług za okresy kwartalne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy.

- 1d. Mali podatnicy, którzy nie wybrali metody kasowej, mogą również składać deklaracje, o których mowa w ust. 1c, po uprzednim pisemnym zawiadomieniu urzędu skarbowego, w terminie do końca kwartału poprzedzającego kwartał, za który będzie po raz pierwszy składana deklaracja kwartalna.
  - 1e. Podatnicy, o których mowa w ust. 1d i art. 6b ust. 3, mogą ponownie składać deklaracje podatkowe na potrzeby podatku od towarów i usług za okresy miesięczne, nie wcześniej jednak niż po upływie czterech kwartałów, w których rozliczali się za okresy kwartalne i po uprzednim pisemnym zawiadomieniu urzędu skarbowego, w terminie do ostatniego dnia kwartału, za który będzie składana ostatnia kwartalna deklaracja podatkowa.
  - 1f. Podatnicy, którzy utracili prawo do stosowania metody kasowej, tracą prawo do składania deklaracji dla podatku od towarów i usług za okresy kwartalne, począwszy od rozliczenia za miesiąc następujący po kwartale, w którym nastąpiło przekroczenie kwoty określonej w art. 4 pkt 17a.
  - 1g. Przepis ust. 1f stosuje się odpowiednio do małych podatników, o których mowa w ust. 1d.”;
- 5) w art. 14:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podatnicy, o których mowa w ust. 1 i 6, mogą zrezygnować ze zwolnienia określonego w ust. 1 i 6, pod warunkiem zawiadomienia o tym zamiarze właściwego urzędu skarbowego przed początkiem miesiąca, w którym rezygnują ze zwolnienia.”,
  - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Podatnik rozpoczynający wykonywanie czynności określonych w art. 2 w ciągu roku podatkowego jest zwolniony od podatku, jeżeli przewidywana przez podatnika wartość sprzedaży towarów nie przekroczy, w proporcji

do okresu prowadzonej sprzedaży, kwoty określonej w ust. 1 pkt 1 lub w ust. 4.”,

c) w ust. 10 w pkt 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) wyroby akcyzowe, z wyjątkiem wyrobów wymienionych w załączniku nr 6 poz. 2a, 8, 9, 11 i 17,”;

6) w art. 14a:

a) w ust. 1 wyrazy „określonych w ust. 2-6” zastępuje się wyrazami „określonych w ust. 2 – 6a”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Kwotę zwrotu, o której mowa w ust. 1, przyjmuje się w kwocie wynikającej ze złożonego wniosku o dokonanie zwrotu tej kwoty, chyba że urząd skarbowy lub organ kontroli skarbowej określi ją w innej wysokości.

5b. Jeżeli prowadzący zakład otrzymał nienależnie kwotę zwrotu, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany zwrócić do urzędu skarbowego całość kwoty nienależnie pobranej wraz z odsetkami, licząc od dnia otrzymania nienależnej kwoty zwrotu. Do kwot zwrotu podatku otrzymanych nienależnie stosuje się odpowiednio przepisy art. 52 § 1 pkt 2 i art. 53 Ordynacji podatkowej.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Urząd skarbowy dokonuje zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1, na rachunek bankowy prowadzącego zakład, w terminie 25 dni od dnia:

1) złożenia wniosku o dokonanie zwrotu kwoty dołączonego do deklaracji podatkowej dla podatku od towarów i usług, nie wcześniej jednak niż od 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który jest składana deklaracja, pod warunkiem dokonania w terminie ustawowym wpłaty kwoty podatku wynikającej ze złożonej za ten miesiąc deklaracji podatkowej dla podatku od towarów i usług, z zastrzeżeniem pkt 2,

2) złożenia deklaracji wraz z wnioskiem, jeżeli dokumenty te zostały złożone przed upływem terminu, o którym mowa w art. 10, pod warunkiem, że wpłata podatku nastąpiła nie później niż z chwilą złożenia deklaracji.”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Jeżeli zasadność zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1, wymaga sprawdzenia, przepis art. 21 ust. 6 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.”,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do podatników:

1) podatku akcyzowego, z wyjątkiem podatników, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 3, sprzedających wyroby wymienione w załączniku nr 6 w poz. 2a, 8, 9 i 11,

2) u których w dniu złożenia wniosku o dokonanie zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1, występują określone lub stwierdzone przez organ podatkowy zaległości w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa; dotyczy to również zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych wspólników spółek nie będących osobami prawnymi.”,

f) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Przepisu ust. 7 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli:

1) nie później niż 3 dni przed upływem terminu dokonania zwrotu, o którym mowa w ust. 6, podatnik przedstawi w urzędzie skarbowym dowód uregulowania zaległości, a jeżeli kwota zaległości została wpłacona na rachunek innego urzędu skarbowego - zaświadczenie z tego urzędu o ich uregulowaniu; w tym przypadku termin zwrotu kwoty podatku określony w ust. 6, liczony jest od dnia przedstawienia w urzędzie skarbowym wszystkich dowodów uregulowania zaległości,

- 2) w dniu złożenia wniosku o dokonanie zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 1, zaległości objęte są decyzją właściwego urzędu skarbowego o ich rozłożeniu na raty, pod warunkiem terminowej wpłaty poszczególnych rat przypadających do zapłaty do dnia złożenia wniosku.”,
  - g) w ust. 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z wyjątkiem sytuacji wynikających z ust. 6a.”;
- 7) w art. 19:
- a) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w terminach, o których mowa w ust. 3, 3d i 3e, może obniżyć kwotę podatku należnego przez dokonanie korekty deklaracji na potrzeby podatku od towarów i usług za okresy wskazane w ust. 3, 3d i 3e, nie później jednak niż w ciągu roku, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu (kwartale), w którym podatnik nabył prawo do obniżenia kwoty podatku należnego.”,
  - b) po ust. 3c dodaje się ust. 3d – 3g w brzmieniu:

„3d. Podatnicy, o których mowa w art. 10 w ust. 1a i 1d, mogą obniżyć kwotę podatku należnego, o której mowa w ust. 1, w rozliczeniu za kwartał, w którym otrzymali fakturę lub dokument celny, z tym że:

    - a) w przypadku importu usług - w rozliczeniu za kwartał następujący po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy w podatku należnym od importu usług, z tym że u podatników, o których mowa w art. 14a - w kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy w podatku należnym od importu tych usług,
    - b) w przypadku dokonania spisu z natury określonego w art. 14 ust. 3 - w rozliczeniu za kwartał, w którym dokonano spisu.

Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio.

3e. Podatnicy, o których mowa w art. 10 ust. 1c, mogą obniżyć kwotę podatku należnego, o której mowa w ust. 1, w rozliczeniu za kwartał, w którym:

a) dokonali zapłaty bezpośrednio podatnikowi będącemu wystawcą faktury całej kwoty należności wynikającej z tej faktury, z uwzględnieniem art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo działalności gospodarczej,

b) dokonali zapłaty podatku wynikającego z dokumentu celnego, z uwzględnieniem kwot wynikających z decyzji, o której mowa w art. 11c,

- nie wcześniej jednak niż z dniem otrzymania faktury lub dokumentu celnego.

Przepis ust. 3a i 3d lit. a) i b) stosuje się odpowiednio.”;

3f. Przepisu ust 3e nie stosuje się do podatku naliczonego wynikającego z faktur i dokumentów celnych otrzymanych i odliczonych od podatku należnego w rozliczeniu za okres poprzedzający kwartał, za który podatnik będzie rozliczał się metodą kasową.

3g. Podatnicy, o których mowa w art. 6b ust. 5, podatek naliczony wynikający z faktur lub dokumentów celnych, otrzymanych w okresie kiedy rozliczali się metodą kasową i nie odliczonych od podatku należnego do końca tego okresu, mają prawo do takiego pomniejszenia w miesiącu dokonania zapłaty.”;

8) w art. 21 w ust. 6a w pkt 1 wyrazy „ustawy z dnia 19 listopada 1999r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002r. Nr 1, poz. 2),” zastępuje się wyrazami „Prawo działalności gospodarczej.”;

9) w art. 26 w ust. 2 wyrazy „w art. 10 ust. 1a” zastępuje się wyrazami „w art. 10 ust. 1a, ust. 1c i ust. 1d”;

10) po art. 26 dodaje się art. 26a w brzmieniu:

- „Art. 26a. 1. Przepisy art. 6b, art. 10 ust. 1c-1f, art. 19 ust. 3c-3g oraz art. 26 ust. 2 stosuje się również do podatników rozpoczynających wykonywanie czynności określonych w art. 2 ustawy, w ciągu roku podatkowego, jeżeli przewidywana przez podatnika wartość sprzedaży towarów nie przekroczy, w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży, kwoty określonej w art. 4 pkt 17a.
2. W przypadku przekroczenia kwoty, o której mowa w ust. 1, podatnik traci prawo do rozliczania się metodą kasową oraz do dokonywania kwartalnych rozliczeń, począwszy od rozliczenia za miesiąc następujący po kwartale, w którym nastąpiło to przekroczenie oraz w następnym roku kalendarzowym.”;

11) w art. 37:

- a) w ust. 1 wyrazy „w art. 36 ust. 2-2b” zastępuje się wyrazami „w art. 36 ust. 2-2c”,
- b) w ust. 3 w pkt 1 w lit. b) wyrazy „w art. 36 ust. 2-2b” zastępuje się wyrazami „w art. 36 ust. 2-2c”;

12) w art. 51 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „31 grudnia 2002r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2003r.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

UZASADNIENIE

Przedstawiany projekt nowelizacji ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym wynika przede wszystkim z realizacji zadania nr 5 „Złagodzenie obciążeń małych firm w zakresie VAT”, przyjętego przez Rząd w pakiecie „Przed wszystkim przedsiębiorczość”.

1. Propozycja realizacji zadania - dotycząca wprowadzenia, na wniosek podatnika, możliwości wyboru dłuższego (trzymiesięcznego) okresu rozliczania podatku VAT dla małych podatników - znalazła wyraz w nowelizacji art. 10 i 26 ww. ustawy z dnia 8 stycznia 1993r., które regulują kwestie związane z trybem składania deklaracji podatkowych dla podatku od towarów i usług.

W projekcie ustawy przyjęto, że podatnik, będący małym podatnikiem, może na swój wniosek wybrać kwartalny, w miejsce miesięcznego, okres rozliczania zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług. Podatnicy ci byłiby zobowiązani do rozliczenia podatku od towarów i usług w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym powstał obowiązek podatkowy. W związku z tym, że rozliczenia byłyby kwartalne, były niezbędne stosowne zmiany w art. 19 ustawy, umożliwiające odliczenie kwot podatku naliczonego w kwartale, w którym podatnik otrzymał fakturę lub dokument celny, a nie w miesiącu otrzymania lub w miesiącu następnym.

Jednocześnie na potrzeby podatku od towarów i usług zdefiniowano pojęcie małego podatnika, przez wprowadzenie odpowiedniego zapisu w art. 4 cyt. ustawy z dnia 8 stycznia 1993r. Kryterium do określenia małego podatnika jest wysokość obrotów osiągniętych w poprzednim roku podatkowym, która nie powinna przekroczyć kwoty wyrażonej w złotych, odpowiadającej kwocie 800 000 EURO, a w przypadku podatników świadczących usługi pośrednictwa, agencyjne, zlecenia i inne usługi o podobnym charakterze - kwocie 30 000 EURO.

2. Projektowana ustawa wprowadza możliwość wyboru dla małego podatnika metody kasowego rozliczenia podatku od towarów i usług. Polega ona na tym, że u małego

podatnika obowiązek podatkowy powstaje z dniem otrzymania całości lub części zapłaty. Jednocześnie podatek naliczony wynikający z faktur stwierdzających nabycie może być odliczony od podatku należnego, po dokonaniu zapłaty całej należności, a w przypadku importu, zapłaty podatku wynikającego z dokumentów celnych.

Wprowadzono również zasadę, że mały podatnik, który wybrał metodą kasową, będzie rozliczał się z urzędem skarbowym w okresach kwartalnych.

Z metody kasowej podatnik ten będzie mógł zrezygnować dopiero po upływie roku, chyba że wcześniej utraci prawo do rozliczania się metodą kasową w związku z przekroczeniem kwoty 800 000 EURO (30 000 EURO) lub jej proporcji.

3. Projekt przewiduje również przepisy przejściowe przy przechodzeniu z systemu ogólnego w rozliczaniu podatku od towarów i usług na metodę kasową i odwrotnie, a także kiedy podatnik traci prawo rozliczania się metodą kasową. Określają one, że podatnik traci prawo do składania deklaracji kwartalnej od początku kwartału, w którym przekroczył kwotę 800 000 EURO (30 000 EURO) lub jej odpowiednią proporcję, w przypadku małych podatników rozpoczynających w ciągu roku wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.

Wprowadza się przepisy, które jednoznacznie określają moment powstania obowiązku podatkowego w stosunku do czynności, które zostały wykonane w trakcie, kiedy podatnik rozliczał się inną metodą (np. kasową), a obowiązek podatkowy wg wybranej metody przypada w innym okresie (np. po przejściu na zasady ogólne). Zgodnie z tymi przepisami, w przypadku podatników, którzy przestali być małymi podatnikami (utracili prawo bądź zrezygnowali z metody kasowej), obowiązek podatkowy w stosunku do czynności wykonanych, kiedy jeszcze rozliczali się tą metodą, powstaje z chwilą otrzymania zapłaty.

W przypadkach natomiast, kiedy obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług powstał u podatnika przed okresem, w którym rozlicza się metodą kasową, obowiązek nie powstaje już z chwilą otrzymania zapłaty za te czynności.

4. Projekt ustawy przewiduje również zmianę przepisu określającego zwolnienie dla podatników rozpoczynających wykonywanie czynności podlegających opodatkowaniu.

Podatnicy ci, zgodnie z obecnie obowiązującym art. 14 ust. 6, mogą wybrać zwolnienie, jeżeli przewidywana przez nich wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży kwoty uprawniającej do zwolnień podmiotowych, pod warunkiem, że przed wykonaniem pierwszej czynności złożą w urzędzie skarbowym pisemne oświadczenie o wyborze zwolnienia.

W projekcie przewiduje się, odwrócenie tej sytuacji, tzn. wprowadza się dla tych podatników obligatoryjne zwolnienie od podatku, z tym że pozostawia się tym podatnikom możliwość rezygnacji z tego zwolnienia.

5. W celu wyeliminowania wątpliwości w interpretowaniu wprowadzonych z dniem 1 stycznia 2000 r. przepisów dotyczących zwrotu podatku VAT dla zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej, w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym przewiduje się pewną modyfikację przepisów art. 14a ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r., zawierającą zarówno rozwiązania korzystne dla tych podatników jak i rozwiązania zabezpieczające budżet przed ewentualnymi nadużyciami.

W projekcie zakłada się m.in. dokładniejsze i nie budzące wątpliwości sprecyzowanie, że zaległości podatkowe, które uniemożliwiają otrzymanie zwrotu podatku, są zaległościami, które są określone lub stwierdzone przez organ podatkowy w dniu, w którym zakład pracy chronionej składa wniosek o zwrot podatku. Nie dotyczy to zatem ewentualnych zaległości stwierdzonych w trakcie późniejszych kontroli. Wprowadza się również regulacje umożliwiające podatnikowi zapłatę istniejących zaległości w określonym terminie, co umożliwi mu zachowanie prawa do zwrotu kwoty podatku.

Ponadto, jeżeli podatnik wnioskował i otrzymał kwotę zwrotu w niewłaściwej wysokości, jest obowiązany do zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty wraz z odsetkami za zwłokę.

Poza tym, w nowelizacji ustawy zostały sprecyzowane terminy dokonania zwrotu podatku przez urząd skarbowy, wprowadzając możliwość wydłużenia terminu dokonania zwrotu wpłaconego podatku, jeżeli zasadność zwrotu wymaga dodatkowego sprawdzenia.

Należy przy tym podkreślić, że wprowadzane zmiany dotyczące zakładów pracy chronionej, podobnie jak cała regulacja zawarta w art. 14a ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym w zakresie zwrotów kwot podatku dla zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej, są niezgodne z prawem Unii Europejskiej i najdalej z chwilą akcesji Polski do Unii przepisy w tym zakresie muszą przestać funkcjonować.

6. Zmiany dotyczące podatku akcyzowego mają charakter techniczny, doprecyzowujący przepisy w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 15 lutego 2002r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, o zmianie ustawy o Policji oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 19, poz. 185) – w zakresie podstawy opodatkowania.
7. Przedstawiony projekt zmiany ww. ustawy zawiera rozwiązanie przedłużające na 2003 r. stosowanie stawki podatku VAT w wysokości 7% na materiały i roboty budowlane. Przedłużenie obowiązywania stawki podatku VAT 7% na materiały i roboty budowlane na 2003r. stanowi kontynuację obecnych rozwiązań.
8. Ponadto, projekt zawiera zmiany porządkowe, dotyczące uściślenia przepisów.

Proponowane zmiany ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym nie spowodują skutków finansowych dla budżetu państwa, ponieważ zmiany te polegają na ułatwieniu rozliczeń dla podatników tego podatku, bez wprowadzania ulg i zwolnień podatkowych.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekr. Min. DH/1090 /2002/DPE-ms

Warszawa, 18. 04, 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-63-02) oraz zgłoszoną autopoprawką, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiotem projektowanej nowelizacji jest realizacja jednego z zadań zawartych w przyjętym przez Radę Ministrów pakiecie „Przede wszystkim przedsiębiorczość” określonego jako „Złagodzenie obciążeń małych firm w zakresie VAT”. W przedłożonej nowelizacji wprowadza się m.in. możliwość zastosowania metody kasowej rozliczania się z podatku od towarów i usług, a także możliwość kwartalnego rozliczania się z podatku VAT przez określoną kategorię podatników.
- II. Prawo wspólnotowe reguluje materię, do której odnosi się opiniowany projekt nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym w Szóstej Dyrektywie 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji przepisów Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych -

powszechnego systemu podatku od wartości dodanej - ujednocionej podstawy wymiaru podatku (Dz. Urz. WE nr L 145, 13.06.77) oraz dyrektywach zmieniających ww. dyrektywę.

- III. W opiniowanej nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym wprowadza się możliwość wyboru dłuższego okresu rozliczania podatku VAT dla małych przedsiębiorców. Zaproponowana metoda kasowa rozliczeń, polegająca m.in. na tym, że obowiązek podatkowy powstaje z dniem otrzymania zapłaty, nie narusza postanowień zawartych w Szóstej Dyrektywie 77/388/EWG.
- IV. Artykuł 1 ustęp 6 projektowanej nowelizacji wprowadza zmiany do art. 14a w ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50), która doprecyzowuje zasady zwrotu podatku podatnikom, prowadzącym zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej. Rozwiązanie to, biorąc pod uwagę całokształt postanowień art. 14a, wprowadza w praktyce zwolnienie z podatku VAT dla określonej kategorii podmiotów. W prawie wspólnotowym zamknięty katalog zwolnień od podatku VAT został zawarty w art. 13 Szóstej Dyrektywy Rady 77/388/EWG. Wśród rozwiązań tam zawartych brak jest zwolnienia od podatku VAT o charakterze podmiotowym, które byłoby choćby zbliżone do regulacji zawartej w art. 14a ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. Tak więc art. 14a ww. ustawy zarówno w obecnie obowiązującym kształcie, jak i w wersji uwzględniającej proponowaną nowelizację ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.
- V. W przedłożonym projekcie ustawy wprowadza się zmianę do art. 51 ustęp 1 pkt 2 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, która zakłada przedłużenie okresu stosowania stawki 7% opodatkowania podatkiem VAT, w stosunku do materiałów i robót budowlanych, do 31 grudnia 2003 roku. Zmiana ta dotyczy materii regulowanej w prawie wspólnotowym.
- VI. Zgodnie z głównymi postanowieniami Dyrektywy Rady 92/77/EWG z dnia 19 października 1992 r. dopełniającej wspólny system podatku od wartości dodanej oraz zmieniającej Dyrektywę 77/388/EWG w sprawie zbliżenia stawek podatku od

wartości dodanej (Dz.Urz. WE L 145, 13.6.1977) przyjęto generalnie następujące zasady: określono minimalny poziom stawki podstawowej VAT, jaką powinny stosować Państwa Członkowskie w wysokości 15% oraz wprowadzono możliwość dla Państw Członkowskich stosowania jednej lub dwóch obniżonych stawek podatkowych nie niższych niż 5% w stosunku do określonych towarów i usług. Państwa Członkowskie mogą stosować odmienne stawki opodatkowania podatkiem VAT na podstawie szczegółowych przepisów dotyczących poszczególnych towarów i usług, które wprowadzają zmiany do Dyrektywy 77/388/EWG. Poza tym wiele Państw Członkowskich korzysta lub korzystało z klauzul derogacyjnych na czas okresu przejściowego w zakresie liczby i poziomu stawek podatkowych.

- VII. Załącznik H do Dyrektywy 77/388/EWG postanawia w pkt. 9, że Państwa Członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę VAT w stosunku do sprzedaży, budowy i remontów domów mieszkalnych w ramach prowadzonej polityki socjalnej. W Raporcie Komisji z 22 października 2001 roku dotyczącego obniżonych stawek podatku VAT nałożonego na podstawie art. 12 ust. 4 Szóstej Dyrektywy Rady 77/388/EWG potwierdzono, że Państwa Członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę w stosunku do sprzedaży i świadczenia usług wchodzących w zakres kategorii 9 Załącznika H, która dotyczy budowy, remontów lub przebudowy budynków mieszkalnych w ramach polityki społecznej. Dlatego też, co do zasady, świadczenie usług związanych z materiałami budowlanymi używanymi przy prowadzeniu wyżej wymienionych rodzajów działalności, zdefiniowanych przez poszczególne Państwa Członkowskie kwalifikuje się do zastosowania obniżonej stawki podatku VAT.
- VIII. Pozostałe rozwiązania, będące przedmiotem opiniowanej nowelizacji, nie naruszają postanowień zawartych w Dyrektywie Rady 77/388/EWG.
- IX. **W stanowisku negocjacyjnym w obszarze „Podatki” stwierdzono m.in.: „(...) w ustawodawstwie polskim stosuje się, bez względu na wartość obrotu, zwolnienia podmiotowe od podatku dla podatników: będących zakładami pracy chronionej, tj. podmiotami gospodarczymi spełniającymi określony limit zatrudnienia inwalidów oraz będących zakładami aktywności zawodowej(...) Powyższych zwolnień nie zawierają postanowienia Szóstej Dyrektywy.”**

Poza tym Strona Polska zobowiązała się do podniesienia z 7% do 22% stawki opodatkowania podatkiem VAT podstawowych materiałów budowlanych, robót dotyczących infrastruktury towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu, budowy i remontów budownictwa mieszkaniowego, budowy i remontów obiektów nauki i oświaty, kultury i sztuki, sakralnych, ochrony zdrowia, kultury fizycznej, mieszkalnych o charakterze tymczasowym, i.t.p.

Jednocześnie podkreślić należy, że Strona Polska zobowiązała się do harmonizacji i implementacji prawa wspólnotowego, w tym obszarze negocjacyjnym, do 31 grudnia 2002 roku.

- X. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, w zakresie nowelizacji treści art. 14a ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym, jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej. W pozostałym zakresie przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan
Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 19 kwietnia 2002 r.

Cena 0,93 zł + 22% VAT

